

Omzendbrief betreffende de controles uitgevoerd door het FAVV op de verpakking en etikettering van gewasbeschermingsmiddelen

Kenmerk	PCCB/S1/JFS/1102444	Datum	23/11/2017
Huidige versie	4	Van toepassing vanaf	Datum publicatie
Trefwoorden	Gewasbeschermingsmiddelen, etikettering, controle, splitsing van de erkenningen, CLP		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Schmit Jean-François, attaché	Lefevre Vicky, directeur-generaal

1. Doel

Deze omzendbrief heeft als doel het informeren van distributeurs en gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen over de aanpak van het FAVV tijdens de controles op de etikettering en op de verpakking van gewasbeschermingsmiddelen. Hij verduidelijkt ook welke toleranties het FAVV toelaat ten gevolge van de splitsing van erkenningen van gewasbeschermingsmiddelen en de herziening van etiketteringen in het kader van de CLP-verordening (Classification, Labelling and Packaging).

2. Toepassingsgebied

Controle van verpakking en etikettering van gewasbeschermingsmiddelen.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

Verordening (EG) nr. 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad, artikel 65 ;

Verordening (EG) nr. 547/2011 ter uitvoering van verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de etiketteringsvoorschriften voor gewasbeschermingsmiddelen;

Koninklijk besluit van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik.

Verordening (EG) nr. 1272/2008 van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels

3.2. Andere

Persbericht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu van 12 juni 2014 betreffende de uitverkoop van verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen voor niet-professionelen (<http://www.fytoweb.fgov.be/NL/Pers/20140612%20splitsing.htm>).

4. Definities en afkortingen

Gewasbeschermingsmiddelen (GBM) :	middelen zoals omschreven in artikel 2,1 van verordening (EG) nr. 1107/2009 .
Gebruiker :	elke persoon die gewasbeschermingsmiddelen gebruikt in het kader van zijn beroepsactiviteiten.
Distributeur :	elke operator die gewasbeschermingsmiddelen op de markt brengt. Vallen met name onder deze definitie : producenten, leveranciers, importeurs, exporteurs van en groot- en kleinhandelaars in gewasbeschermingsmiddelen.
Groothandel :	Operator die producten aan gebruikers en/of detailhandels verkoopt
Detailhandel :	Operator die producten aan niet-professionele gebruikers (amateurs) verkoopt
FOD – Volksgezondheid :	Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
CLP-verordening :	Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels

5. De controle op verpakking en etikettering van gewasbeschermingsmiddelen bij de distributeurs en de gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen

a. Algemene principes

De gewasbeschermingsmiddelen die op de markt worden gebracht moeten voorzien zijn van een etikettering conform de eisen geformuleerd in bijlage I van verordening (EG) nr. 547/2011 en moeten de specifieke voorschriften vermeld in de toelatingsakten van de producten respecteren. De vermeldingen opgenomen op het etiket vallen onder de verantwoordelijkheid van de toelatingshouder.

Bovendien moeten de distributeurs en gebruikers de gewasbeschermingsmiddelen bewaren in hun oorspronkelijke verpakking, voorzien van hun origineel etiket.

Het FAVV controleert de verpakkingen en de etikettering van gewasbeschermingsmiddelen tijdens haar inspecties.

- De overeenstemming van de etikettering van de producten met verordening (EG) nr. 547/2011 en de toelatingsakten wordt gecontroleerd bij de distributeurs door middel van de controlechecklist TRA 3340. De toelatingshouder of diens importeur wordt verantwoordelijk gehouden voor non- conformiteiten.
- De bewaring van de producten in hun oorspronkelijke verpakking en de aanwezigheid van originele etiketten wordt gecontroleerd bij de distributeurs en gebruikers met behulp van de controlechecklists TRA 3179, TRA 3183, PRI 3016, PRI 3013 en PRI 3017. Non-conformiteiten zijn de verantwoordelijkheid van de distributeurs en gebruikers.

Deze inspectiechecklists kan men raadplegen op de website van het FAVV: <http://www.favv-afsca.be/checklists-nl/>.

Ten gevolge van wijzigingen in de toelating (toevoeging of intrekking van een gebruik, aanpassing van de waarschuwingzinnen,...), moet de etikettering van een gewasbeschermingsmiddel soms aangepast worden door de toelatinghouder.

Als de aanpassing van de toelating gerechtvaardigd is door een risico voor de volksgezondheid of voor de veiligheid van de voedselketen (intrekking van een gebruik wegens een overschrijding van de maximale residulimiet bijvoorbeeld), dan is ze onmiddellijk van toepassing op de gebruiker, zelfs als de etiketten van de beschikbare producten op de markt nog niet aangepast werden in overeenstemming daarmee. Deze aanpassingen worden steeds meegedeeld door de FOD – Volksgezondheid op de website <http://www.fytoweb.fgov.be> > Persberichten.

Voor alle andere aanpassingen wordt een termijn voorzien voor de aanpassing van de etiketten door de toelatingshouders . Deze termijn is vastgelegd op 1 juli van het jaar x^*+2 voor de professionele producten en op 1 januari x^*+4 voor de producten voor niet professioneel gebruik (amateurgebruik). Na deze termijn moeten alle etiketten van de producten op de markt conform aan hun toelatingsakte zijn.

Voorbeelden:

Het gebruik van een professioneel product (xxxxxP/B) werd aangepast op 31 oktober 2015.

Verpakkingen die de oude etiketten dragen mogen nog verkocht worden tot 30 juni 2017.

Het gebruik van een niet-professioneel product (xxxxxG/B) werd aangepast op 31 oktober 2015.

Verpakkingen die de oude etiketten dragen mogen nog verkocht worden tot 31 december 2018.

Gebruik van het product	Aanpassingsdatum van de toelating van het product	Datum vanaf wanneer alle producten op de markt een etiket conform aan de gewijzigde toelatingsakte moeten dragen
Professioneel gebruik (P)	31/10/2015	01/07/2017
Niet-professioneel gebruik (G)	31/10/2015	01/01/2019

Het FAVV houdt met deze termijnen rekening tijdens zijn controles en zal adequate maatregelen nemen ten opzichte van de GBM op de markt die niet aan deze voorwaarden voldoen.

Het FAVV controleert de vermeldingen op de etikettering van producten niet stelselmatig bij de gebruikers aangezien de producten meerdere jaren ervoor kunnen aangekocht geweest zijn en de

* x zijnde het jaar tijdens hetwelke de toelating werd aangepast

aanpassingen aan de etikettering waarschijnlijk in de tussentijd hebben plaatsgevonden. De gebruikers moeten echter de eventuele beperkingen op het gebruik van producten respecteren, zelfs als de etikettering van hun producten niet conform de laatste toelatingsakten is. De toegelaten producten en hun gebruik kan men raadplegen op de website <http://www.fytoweb.fgov.be> > Toelatingen raadplegen.

b. Aanpassing van de etiketten en verpakkingen ten gevolge van de splitsing van toelatingen bij producten bestemd voor professioneel gebruik en producten bestemd voor amateurgebruik

Vanaf 18 augustus 2012 worden gewasbeschermingsmiddelen ingedeeld in producten bestemd voor professioneel gebruik en producten bestemd voor niet-professioneel gebruik (amateurgebruik). Deze nieuwe classificatie heeft als doel producten ter beschikking te stellen van de gebruikers die aangepast zijn aan hun noden. Er worden bij de producten die bestemd zijn voor de hobbytelers bijkomende criteria opgelegd voor de samenstelling, de verpakking (de grootte van de verpakking is beperkt tot de behandeling van een oppervlakte van 5 are, ze hebben een veiligheidsdop,...) en de etikettering ervan. Ze zijn in de vrije verkoop in tegenstelling tot producten voor professioneel gebruik die alleen aan professionele gebruikers mogen verkocht worden. De producten bestemd voor professioneel gebruik kunnen worden herkend aan een toelatingsnummer dat is samengesteld uit 3, 4 of 5 cijfers gevolgd door de letters P/B (of P/P in geval van parallelinvoer). De producten bestemd voor amateurgebruik kan men herkennen aan een toelatingsnummer samengesteld uit 3, 4 of 5 cijfers gevolgd door de letters G/B (of G/P).

Meer informatie betreffende de splitsing van erkenningen is beschikbaar op de website <http://www.fytoweb.fgov.be> (<http://fytoweb.be/nl/reductieplan/structurele-wijzigingen/splitsing-van-middelen>).

Ten gevolge van de splitsing werden de toelatingsakten van alle gewasbeschermingsmiddelen herzien, wat heeft geleid tot een aanpassing van de etikettering en verpakking van producten op de markt. Het koninklijk besluit van 10 januari 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 1994 voorziet een overgangperiode voor de verkoop en het gebruik van productvoorraden die nog aanwezig zijn bij de distributeurs en gebruikers. De productvoorraden die nog voorzien zijn van oude etikettering/verpakking mochten verkocht worden tot 18 augustus 2014. Professionele gebruikers mochten ze gebruiken tot 18 februari 2016. Nu deze termijnen voorbij zijn, mogen de producten, waarvan de etikettering/verpakking niet werd aangepast, niet meer verkocht of, in principe, gebruikt worden.

De aangebrachte wijziging in de toelatingsakten van producten bestemd voor **professioneel gebruik** is beperkt (toevoeging van de letter "P" in het toelatingsnummer) en veroorzaakt geen verwarring voor wat betreft de herkenning van het product door de gebruiker. Deze heretikettering betekent echter een belangrijke werklust voor de distributeurs en fouten kunnen niet uitgesloten worden. Op basis hiervan en in overeenstemming met de FOD – Volksgezondheid, bestraft het FAVV de afwezigheid van de letter "P" op de etikettering van producten bestemd voor professioneel gebruik aanwezig op het niveau van de distributie na 18 augustus 2014 niet. Bovendien wordt de controle van vermeldingen op de etikettering niet stelselmatig uitgevoerd bij de gebruikers; deze aanpassing zal geen invloed hebben tijdens de controles bij gebruikers.

De aangebrachte wijzigingen in de toelatingsakten van **producten bestemd voor amateurgebruik** betreffen de etikettering (o.a. toevoeging van de letter "G" in het toelatingsnummer) maar eveneens de verpakking (beperking van de grootte van de verpakking en aanwezigheid van een veiligheidsdop).

Een supplementaire verkoopstermijn werd, onder bepaalde voorwaarden, toegekend aan producten die de letter "G" niet dragen, tot 25 november 2015. Vanaf 26 november 2015 moeten alle producten op de markt een etikettering volledig conform hun toelatingsakte dragen, hierbij inbegrepen de aanwezigheid van de letter "G".

De controle van de etikettering en de verpakking van gewasbeschermingsmiddelen uitgevoerd door het FAVV sinds 26 november 2015 in opvolging van de splitsing van de erkenning is samengevat als volgt :

- **Controle bij de detailhandels:** alle bij de detailhandels aanwezige producten moeten toegelaten zijn voor amateurgebruik (toelatingsnummer met de letter "G") en de voorschriften qua verpakking en etikettering vastgelegd in hun toelatingsakte, hierin inbegrepen de aanwezigheid van de letter "G", respecteren. De producten waarvan de etikettering niet conform is, mogen niet in de handel gebracht worden.
- **Controle bij de groothandels:** alle producten moeten een etikettering conform hun toelatingsakte dragen. Enkel de afwezigheid van de letter "P" op de etiketten van producten bestemd voor professioneel gebruik wordt gedoogd. Producten voor amateurgebruik moeten de voorschriften qua verpakking en etikettering vastgelegd in hun toelatingsakte, inclusief de aanwezigheid van de letter 'G' in het toelatingsnummer, respecteren.

c. Aanpassing van de etiketten en verpakkingen in navolging van de CLP-verordening

De verordening (EU) Nr. 1272/2008 (of CLP) schrijft voor dat alle mengsels van chemische stoffen, en dus ook de gewasbeschermingsmiddelen, die op de markt gebracht zijn na 1/06/2015, zullen voorzien zijn van een etikettering waarop de overeenstemmende gevaarsmelding aangegeven is. Om deze termijn te kunnen halen heeft de FOD – Volksgezondheid aan de toelatinghouders van GBM tijdelijk toegelaten om CLP-zelfclassificatie op hun etiketten toe te passen.

Ondertussen zijn alle toelatingsaktes van GBM herzien geweest door de FOD – Volksgezondheid en bevatten deze een gevalideerde CLP-etikettering. Om de toelatinghouders toe te laten de etikettering van hun producten op de markt aan te passen conform de akte, werd er een termijn toegekend door de FOD – Volksgezondheid voor de verkoop van de stocks van gewasbeschermingsmiddelen op de markt die nog geen gevalideerde CLP-etikettering dragen. Deze termijn werd vastgelegd op:

- **01/07/2017** voor de producten voor professioneel gebruik (P)
- **01/01/2019** voor de producten voor niet-professioneel gebruik (G)

De toelatinghouders worden verplicht om alle nodige maatregelen (o.a. informeren van hun klanten en heretikettering) te nemen om ervoor te zorgen dat hun producten in de handel tot het laatste verkooppunt op deze data voldoen aan de CLP-etikettering.

Na deze verkoopstermijn zal het FAVV de conformiteit van de CLP-etiketteringen met hun toelatingsakte nagaan en adequate maatregelen treffen tegen de niet-conforme producten.

6. Bijlagen

/

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Redenen en omvang van de revisie
1	30/08/13	Originele versie
2	14/07/2014	Aanvullende verkoopstermijn voor verkoop van producten bestemd voor amateurgebruik
3	03/03/2016	Bijwerken ten gevolge van <ul style="list-style-type: none">- de aanpassing van de termijn voor de afzet van de stocks in geval van aanpassing van de etikettering en- einde van de tolerantie voor de producten voor amateurgebruik die de letter "G" niet dragen- toegekende tolerantie in opvolging van het in werking treden van de CLP-wetgeving
4	Datum van publicatie	Verduidelijking van de aanpassing van de termijn voor de afzet van de stocks in geval van aanpassing van de etikettering